

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Vasario 16-osios g. 62, 76295 Šiauliai,
tel. (8 41) 38 34 10, faks. (8 41) 52 60 51, el. p. kontrole@siauliai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188657559

AIŠKINAMASIS RAŠTAS PRIE 2017 METŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

2018 m. kovo 15 d. Nr.
Šiauliai

I. BENDROJI DALIS

Šiaulių miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) įregistruota Vasario 16-osios g.62, LT-76295 Šiauliuose, kodas 188657559. Kontrolės ir audito tarnyba yra atskiras juridinis vienetas, turintis herbinį antspaudą bei atsiskaitomąsias sąskaitas Swedbank AB, AB Šiaulių bankas Šiaulių filialas.

Tarnyba yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš savivaldybės biudžeto.

Tarnybos pagrindinė veikla – Lietuvos Respublikos savivaldybių veikla. Tarnyba atlieka išorės finansinį ir veiklos auditą, patikrinimus bei kitas kontrolės funkcijas Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse. Institucijos uždaviniai – prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Tarnyba neturi kontroliuojamų arba asocijuotųjų subjektų. Tarnyba neturi filialų ir kitų struktūrinių padalinių.

Vidutinis darbuotojų skaičius – 9.

Tarnybos veikla vykdoma, vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatais.

Finansiniai metai yra kalendoriniai metai, veiklos laikotarpis neribotas.

Šiaulių miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba priskirta trečiam viešojo sektoriaus subjektų konsolidavimo lygiui. Tarnyba sudaro ir teikia žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinį.

Finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas pagal 2017 m. gruodžio mėn. 31 d. buhalterinės apskaitos duomenis.

Reikšmingų įvykių 2017 m. Šiaulių miesto kontrolės ir audito tarnyboje nebuvo.

II. APSKAITOS POLITIKA

Tarnybos parengtos finansinės ataskaitos atitinka Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS). Tarnyba, tvarkydama buhalterinę apskaitą ir rengdama finansines ataskaitas, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles. Tarnyba, tvarkydama apskaitą ir sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, vadovaujasi apskaitos principais, kurie yra nurodyti 1-ajame VSAFAS „*Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas*“.

Pagal subjekto principą Tarnyba laikoma apskaitos vienetu: atskirai tvarko apskaitą, sudaro ir teikia atskirus finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius. Tarnybos apskaitoje registruojamas tik jos patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos bei pinigų srautai. Turtas, valdomas ir naudojamas kitomis teisėmis (pvz.: panaudos, nuomos), registruojamas nebalansinėse sąskaitose.

Apskaitoje ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai registruojami ir finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas taikant bendruosius apskaitos principus: kaupimo, subjekto veiklos tęstinumo, periodiškumo, pastovumo, piniginio mato, palyginimo, atsargumo, neutralumo bei turinio viršenybės prieš formą.

Leidžiamas vykdyti ūkines operacijas nustato teisės aktai. VSAFAS nustatyto faktiškai įvykusių ūkinių operacijų apskaitos metodus ir taisykles. Pagal turinio viršenybės prieš formą principą, Tarnybos apskaitos politikoje ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos vertinami ir pripažįstami pagal jų ekonominę prasmę ir turinį, nepriklausomai nuo to, ar tokią ūkinę operaciją vykdyti, sandorį sudaryti viešojo sektoriaus subjektui leidžia jo veiklą reglamentuojantys teisės aktai.

Visos ūkinės operacijos ir įvykiai apskaitoje registruojami eurais ir centais, apvalinant iki šimtųjų euro dalių (dviejų skaitmenų po kablelio).

Apskaita vedama finansų valdymo ir apskaitos informacine sistema „Biudžetas VS“.

Nematerialusis turtas

Nematerialiojo turto apskaita tvarkoma pagal 13-ojo VSAFAS „*Nematerialusis turtas*“ reikalavimus. Taikomi nematerialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės atitinka 22-ojo VSAFAS reikalavimus.

Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Nematerialiojo turto likvidacinė vertė lygi nuliui.

Nustatytos tokios nematerialiojo turto grupės ir turto amortizacijos normatyvai:

- programinė įranga, jos licencijos ir techninė dokumentacija 2 metai
- kitas nematerialusis turtas 3 metai

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto apskaita tvarkoma pagal 12-ojo VSAFAS „*Ilgalaikis materialusis turtas*“ reikalavimus. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS.

Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Šio turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus.

Nustatytos tokios materialiojo turto grupės ir turto nusidėvėjimo normatyvai:

- baldai 12 metų
- kompiuteriai ir jų įranga 5 metai
- kita biuro įranga 8 metai

Atsargos

Atsargų apskaita tvarkoma pagal 8-ojo VSAFAS „*Atsargos*“ reikalavimus.

Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina. Atsargų sunaudojimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu susijusi operacija.

Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė iš karto pripažįstama sąnaudomis. Naudojamo inventoriaus kiekinė ir (arba) vertinė apskaita kontrolės tikslais tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

Viešojo sektoriaus subjektas, gaunantis turtą iš kito viešojo sektoriaus subjekto neatlygintinai, apskaitoje turi registruoti toje pačioje turto grupėje, kurioje šis turtas buvo registruotas perdavėjo buhalterinėje apskaitoje, ir tik po to jį pergrupuoti, jeigu reikia.

Finansinis turtas

Tarnyba taiko finansinio turto apskaitos politiką, kuri atitinka 17-ąjį VSAFAS „*Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai*“. Finansinis turtas pripažįstamas tik tada, kai Tarnyba gauna

arba pagal vykdomą sutartį įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą. Finansinis turtas pirminio pripažinimo metu įvertinamas įsigijimo savikaina VSAFAS nustatyta tvarka.

Gautinos sumos

Gautinos sumos apskaitoje registruojamos tada, kai Tarnyba įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą 17-ojo VSAFAS „*Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai*“ nustatyta tvarka. Pirminio pripažinimo metu jos įvertinamos ir apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina. Sudarant finansines ataskaitas po vienerių metų, šios sumos ataskaitose nurodomos amortizuota savikaina (atėmus nuvertėjimo nuostolius). Per vienerius metus gautinos sumos ataskaitose nurodomos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Pinigai

Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose. Pinigai rodomi finansinės būklės ataskaitos trumpalaikio turto straipsnyje. Pinigai ir pinigų ekvivalentai apskaitoje registruojami gavus finansavimo sumas iš finansavimo šaltinių. Pinigų ir pinigų ekvivalentų sumažėjimas registruojamas, kai pervedamos sumos valstybės ar savivaldybės biudžetui, sumokamos sumos, susijusios su vykdoma veikla, gražinamos gautos permokos ir kita.

Finansavimo sumos

Finansavimo sumos – Tarnybos iš Savivaldybės biudžeto ir kitų šaltinių gauti arba gautini pinigai ar kitas turtas, skirtas pasiekti Tarnybos nustatytus tikslus, atlikti funkcijas ir įgyvendinti vykdomas programas.

Finansavimo sumos apskaitoje pripažįstamos, kai atitinka 20-ajame VSAFAS „*Finansavimo sumos*“ nustatytus finansavimo sumų pripažinimo kriterijus. Finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti ir finansavimo sumas kitoms išlaidoms.

Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Finansiniai įsipareigojimai

Įsipareigojimai apskaitoje pripažįstami tik tada, kai įvykdomos visos sąlygos, nustatytos įsipareigojimui atsirasti, ir Tarnyba prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigais ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu. Įsipareigojimai pagal nepradėtus vykdyti sandorius nepripažįstami finansiniais įsipareigojimais, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo.

Tarnybos finansiniai įsipareigojimai skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

Trumpalaikis finansinis įsipareigojimas – finansinis įsipareigojimas, kurį privaloma įvykdyti per 12 mėnesių.

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina.

Pajamos

Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 10-ajame VSAFAS „*Kitos pajamos*“ ir 20-ajame VSAFAS „*Finansavimo sumos*“.

Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, kad Tarnyba gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai gali patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas. Pardavimų ir paslaugų pajamos registruojamos atėmus suteiktas nuolaidas.

Pajamos Tarnyboje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu, apskaitoje jos registruojamos tada, kai uždirbamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą. Pajamos įvertinamos tikrąja verte. Pajamos skirstomos į grupes: pagrindinės veiklos pajamos ir kitos veiklos pajamos.

Sąnaudos

Sąnaudų apskaita tvarkoma pagal 11-ojo VSAFAS reikalavimus. Sąnaudų, susijusių su turtu, finansavimo sumomis ir įsipareigojimais, apskaitos principai nustatyti jų apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su tam tikrų pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Apskaitos politikos keitimas

Apskaitos politikos keitimo principai nustatyti 7-ajame VSAFAS „*Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas*“.

Tarnyba pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti įvairių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

Apskaitos politika keičiama dėl VSAKIS pasikeitimo arba, jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t.y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama.

Apskaitos klaidų taisymas

Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Ir esminės ir neesminės klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Tik esminės klaidos taisymas registruojamas tam skirtose sąskaitose ir parodomos veiklos rezultatų ataskaitos eilėje „*Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka*“ ir su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

III. PASTABOS

Finansinės būklės ataskaita

Finansinės būklės ataskaitoje pateikta informacija apie Tarnybos turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę 2017-12-31:

Pastaba. Nematerialusis turtas.

Nematerialiojo turto Šiaulių miesto savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba neturi.

Pastaba P04. Ilgalaikis materialusis turtas.

Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje – 4810,65 Eurų, pabaigoje – 5350,56 Eurų. Apskaičiuota nusidėvėjimo suma per ataskaitinį laikotarpį – 1444,49 Eurų. 2017 metais Tarnyba įsigijo turto už 1984,40 Eurų. Informaciją apie ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimą per 2017 metus pateikiame 12-ojo VSAFAS 1 priede, 18 psl.

Pastaba P05, P06. Ilgalaikis finansinis turtas.

Ilgalaikį finansinį turtą – 36171,73 Eurų (iš jų 8538,82 Eur soc.draudimo įmokos) sudaro neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio kompensacijos, kurios priskaičiuotos už laikotarpį nuo 2019 m. gegužės 1 d. iki 2013 m. spalio 1d., 19 psl.

Pastaba P08. Medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventoriūs.

Per ataskaitinį laikotarpį Tarnyba įsigijo atsargų už 1574,30 Eurų, iš jų sunaudota veikloje – 1574,30 Eurų. Informacija apie atsargų vertės kitimus per ataskaitinį laikotarpį pateikiame 8-ojo VSAFAS 1 priede, 20 psl.

Pastaba P09. Išankstiniai apmokėjimai.

Ateinančių laikotarpių sąnaudos 413,99 Eur sudaro – 2018 metams užsakyta spaudinių prenumerata, 21 psl.

Pastaba P10. Per vienerius metus gautinos sumos.

Per vienerius metus gautinas sumas – 27816,77 Eur sudaro sukauptos gautinos sumos – tai gauti 2017 metais išrašytoms, bet neapmokėtoms tiekėjų sąskaitoms ir sukauptoms darbuotojų atostoginių sąnaudoms, bei kitų ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis. Informacija apie per

vienus metus gautinas sumas pateikta 17-ojo VSAFAS „*Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai*“ 7 priede, 22 psl.

Pastaba P11. Pinigai ir pinigų ekvivalentai.

Piniginių lėšų likutį 3,15 Eur ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudaro pinigai banko sąskaitoje. Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus pateikta 17-ojo VSAFAS „*Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai*“ 8 priede, 24 psl.

Pastaba P12. Finansavimo sumos.

Informacija Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį pateikti 20-ojo VSAFAS „*Finansavimo sumos*“ 4 priede, o finansavimo sumų likučiai 20-ojo VSAFAS „*Finansavimo sumos*“ 5 priede, 25 – 26 psl.

Pastaba P13, P14, P17. Finansiniai įsipareigojimai.

Finansinių įsipareigojimų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 63991,65 Eur, iš jų ilgalaikiai įsipareigojimai – 36171,73 Eur sudaro neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio kompensacijos. Trumpalaikiai įsipareigojimai, tai ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis (neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio kompensacijos) – 18085,99 Eur. Sukauptos atostoginių sąnaudos – 9691,74 Eur, skolos tiekėjams – 39,04 Eur ir grąžintinos finansavimų sumos – 3,15 Eur.

Kitų ilgalaikių įsipareigojimų pokytis pateiktas 17-ojo VSAFAS „*Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai*“ 9 priede, 27 psl.

Informacija apie trumpalaikes mokėtinas sumas pateikta 17-ojo VSAFAS „*Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai*“ 12 priede, 28 psl.

Pastaba P24. Finansinės rizikos valdymas.

Informacija apie įsipareigojimų dalį nacionaline ir užsienio valiutomis pateikta 17-ojo VSAFAS 13 priede, 30 psl.

Veiklos rezultatų ataskaita

Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija apie uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas per 2017 metus ir gautą veiklos rezultatą:

Pastaba. Finansavimo pajamos.

Tarnybos pagrindinės veiklos pajamos – tai iš savivaldybės biudžeto gautos pajamos.

Pastaba P02. Pagrindinės veiklos sąnaudos.

Pagrindinės veiklos sąnaudos – atspindėtos ataskaitinio laikotarpio sąnaudos pajamoms uždirbti. Pagrindinės veiklos sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį sudaro – 210934,71 Eur.

Informacija pagal veiklos segmentus pateikiama 25-ojo VSAFAS „*Segmentai*“ 1 priede, 16 – 17 psl.

Pastaba P22. Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos.

Tarnybos etatų sąrašė nurodytiems darbuotojams per ataskaitinį laikotarpį pripažinta – 200016,95 Eur darbo užmokesčio sąnaudų (iš jų: darbo užmokesčio – 153056,86 Eur, socialinio draudimo – 46960,09 Eur sąnaudų).

Grynojo turto pokyčių ataskaita pateikta 4-ojo VSAFAS „*Grynojo turto pokyčių ataskaita*“ 1 priede, 3 psl.

Pinigų srautų ataskaita 5-ojo VSAFAS 2 priede, pinigų srautai sugrupuoti pagal veiklos pobūdį, 4-5 psl.

L. e. savivaldybės kontrolieriaus pareigas

Vyresnioji specialistė

Inga Šimkūnaitė

Daiva Bartašienė